



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Д-Р ТЕОДОРА ИВАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНАТА
АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Относно: постъпили в институцията на омбудсмана жалби във връзка с насилие над деца

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ИВАНОВА,

Повод да се обърнем спешно към Вас са постъпилите в институцията на омбудсмана сигнали, свързани с твърдения за извършени насилие на деца в Социално-педагогически интернат (СПИ) „Христо Ботев“ с. Варненци, община Тутракан. Сигналите са внесени от УНИЦЕФ – България и Български Хелзинкски комитет (БХК), които са подадени и до Вас. Данните са събрани в рамките на изпълнявани от организациите проекти, в хода на които са проведени интервюта с деца, настанени със съдебно решение в СПИ Варненци. По време на интервюта с децата и родителите, изследователите са получили информация, която поражда сериозни опасения „относно предполагаеми системни и повтарящи се тежки нарушения на правата на децата“. Сред събраните данни има твърдения за извършване от страна на децата на тежък принудителен труд и експлоатация, наказания чрез физическо изтощение, ограничен достъп до комуникация с външния свят, както и физически, сексуално и психическо насилие, извършвано както от служители на интерната, така и от други деца.

Тези тревожни „предполагаеми“ инциденти са документиран и са предоставени на омбудсмана писмено и в тях децата свидетелстват за тежки нарушения, извършвани от персонала на СПИ с. Варненци и от други деца. В интервюта са участвали четири деца, настанени в интерната, които към момента на извършване на интервюта са в лятна ваканция и се намират при родителите си в кв. Надежда, гр. Сливен. Разговорите с децата са извършени в присъствието на родител или друг значим възрастен за децата.

Във връзка с тези сериозни и много тежки твърдения, на 24.07.2025 г. омбудсманът на Република България и негов екип посети СПИ с. Варненци. С оглед на постигане на гарантиране на правата и интересите на децата, които лятната ваканция са на територията на интерната, се предприеха редица действия. По време на проверката се установи, че екип на Главна дирекция „Контрол на правата на децата“ към Държавната агенция за закрила на детето са провели задълбочени интервюта с останалите в интерната деца, поради което се взе решение да не се провеждат нови разговори, които биха довели евентуално до травмирането им.

В качеството си на независим мониторингов орган, който гарантира спазването на правата на децата и следи работата на компетентните органи, предприети в тази посока, омбудсманът предприема редица действия, но без да навлиза в правомощията на отговорните институции, като извършва проверки и отправя препоръки. В контекста на тези свои функции и със загриженост за правата и интересите на децата и младежите в СПИ с. Варненци, се обръщаме към Вас с конкретни препоръки:

- Да ни бъдат предоставени данни от проведените интервютата с децата и младежите в интерната;
- Да ни запознаете с рисковете, които са изведени по отношение на настанените деца;
- Кои са основните констатации, направени в хода на проверката Ви?
- Като орган за ръководство, координиране и контрол на държавната политика за децата да ни информирате за действията, които ще предприемете за гарантиране на безопасността и благосъстоянието на засегнатите деца, както и относно предотвратяване на всякакви ответни действия срещу тях и техните родители, които са споделили информация;
- Препоръчваме Ви да обсъдите и изготвите Методическо ръководство за работа с деца в конфликт със закона.
- Да се планира и извърши национална проверка на работата на местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и ефективността на възпитателните мерки.
- Да предприемете необходимите мерки, в рамките на Вашите правомощия, като бъде прекратено настаняването на деца под 14-годишна възраст в СПИ и ВУИ.

Изразяваме увереност, че в кратки срокове ще ни запознаете с Вашето становище по отправените препоръки, както и с действията, които сте предприели. Също така моля да ни предоставите констатациите от последната Ви проверка в СПИ с. Варненци. Оставаме на разположение за подкрепа на координирани действия, които поставят правата и благосъстоянието на децата в центъра на всички усилия.

С уважение,

ВЕЛИСЛАВА ДЕЛЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ